

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VP 1_1

Implementace žákovského/studentského parlamentu do života školy

Modul pro vedoucí pedagogické pracovníky

Skripta

Editor: Jakub Navrátil

**Autorský tým: Mgr. Jiří Okrouhlý, Ph.D., Ing. Petr Drbušek,
Ing. Nad'ea Drbušková**

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

Obsah

1. Demokratická kultura	4
2. Školní parlament a jeho vedení	5
3. Volby	7
4. Parlament – jeho pravidla a funkce	8
5. Jednací řád parlamentu a memorandum	13
6. Školní parlament, školská rada a zapsané spolky	14
7. Evaluace a autoevaluace činnosti školního parlamentu	17
8. Výstupy z OP VVV a OP VK	19
9. Závěrečné ověření znalostí	24
Seznam použité a doporučené literatury	25

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Tyto skripta jsou určena pro vedoucí pedagogické pracovníky a mají uvést vedoucí pedagogické pracovníky školy do problematiky školního parlamentu. Podrobněji se tématikou zabývá vzdělávací program pro koordinátory žákovského parlamentu na základních a středních školách:

- http://www.systemcontrol.cz/download/VP2_skripta_aktual.pdf
- http://www.systemcontrol.cz/download/VP3_skripta_oprava.pdf

1. Demokratická kultura

Úmluva o právech dítěte považuje za jeden z hlavních cílů výchovy přípravu dítěte na jeho odpovědný život ve svobodné demokratické společnosti. Rámcové vzdělávací programy vzdělávání vymezují jako jeden ze svých cílů vedení žáků k tomu, „*aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti*“.

Klíčové je, aby se škola sama stala modelem demokratické společnosti a umožňovala žákům zapojovat se do školního dění a spolurozhodovat o záležitostech, které se jich týkají. Demokracie na straně jedné zajišťuje občanům svobodu, poskytuje jim volební a lidská práva, umožňuje jim uspokojovat vlastní potřeby, rozvíjet svou osobnost a směřovat za štěstím. Na straně druhé se však do pozadí dostávají některé tradiční lidské hodnoty, které je potřeba znovu objevit a začít používat v praxi [1].

Demokracie

Demokratické zřízení je založeno na principu podřízení menšiny většině, uznání rovnosti, svobod (svoboda projevu, vyznání, spolčování) a politických práv občanů, suverenity lidu, kdy moc vychází z vůle lidu a tato vůle se realizuje všeobecnými volbami jak pro muže, tak pro ženy. V současnosti ji můžeme nejjednodušeji definovat jako „*společenství občanů, kteří společně vykonávají správu věcí veřejných, což znamená, že se nejedná o vládu jedince nebo omezené skupiny*“.

Poznámky:.....

.....

.....

2. Školní parlament a jeho vedení

Školní parlament (také žákovský parlament) je ustanoven ze zástupců 3. až 9. tříd základní školy a 1.– 4. ročníků střední školy, kteří se pravidelně scházejí a které koordinuje dospělá osoba z řad pedagogů - **koordinátor**. Hlavní náplní školního parlamentu je komunikovat s vedením školy a pedagogickými pracovníky a zároveň předkládat připomínky a náměty ze tříd, informovat žáky o dění ve škole.

Koordinátor by měl být i dobrý psycholog, který vymezuje hranice mezi dospělými, dospívajícími nebo dětmi. Zpočátku musí obvykle bojovat proti předsudkům ze strany vedení školy, s neochotou kolegů v pedagogickém sboru a malou motivací u žáků. Jako každá novinka je i školní parlament přijímán s počáteční nervozitou či nevolí, proto je potřeba trpělivě vysvětlovat funkci a důležitost ostatním kolegům např. na pedagogické radě. Doporučuje se pozvat zástupce z řad žáků, aby sami prezentovali, co chtějí prostřednictvím parlamentu na škole změnit. A samozřejmě každý úspěch tohoto spolku patřičně zveřejnit a pochválit. Po nějaké době začnou i ostatní pedagogičtí pracovníci existenci a smysl žákovského/studentského parlamentu akceptovat.

Důležitou dovedností koordinátora je umět vytipovat vhodné kandidáty do školního parlamentu. Nemělo by se jednat o žáky s nejlepším prospěchem. Pro tuto funkci je vhodnější zjistit, kdo je ve třídě „neformálním vůdcem“ či „šedou eminencí“. Tato osoba má u třídy nejčastěji větší zastání než premianti.

Osoba koordinátora rovněž vede žáky k uvědomění si nutnosti spolupráce, týmového rozhodování, rozdělení povinností, odpovědnosti za svá rozhodnutí a k demokratické výchově.

„Každý koordinátor si na začátku musí položit tyto základní otázky:

1. *Proč žákovský/studentický parlament ve škole potřebujeme?*
2. *Jaká jsou rizika jeho činnosti?*
3. *Jak se vypořádat s averzí vedení školy, obavami kolegů a lhostejností žáků?*
4. *Jaké jsou nejpalcivější problémy, které by měl školní parlament řešit?*

Koordinátor při založení školního parlamentu usiluje nejdříve o to, aby si získal své pevné místo v rámci fungujících orgánů školy. Předem informuje vedení školy i kolegy a prezentuje jim pozitiva tohoto školního uskupení“ [15].

Poznámky:.....

.....

3. Volby

„Školní parlament může vzniknout:

- 1) z rozhodnutí vedení školy;
- 2) z potřeby žáků;
- 3) z iniciativy pedagoga – koordinátora;
- 4) z iniciativy školské rady či spolku při škole.

Volby jsou hlavním mechanismem demokracie, jímž si žáci vybírají ze svých řad zástupce do školního parlamentu. Nejčastěji třídy nebo ročníky delegují své zástupce a předávají jim některé své pravomoci“ [14].

Volby ve školách se podobají svým systémem, organizací i průběhem volbám do Parlamentu ČR, přesto lze aplikovat několik volebních modelů (např. poměrné zastoupení podle tříd, ročníků, podle roku narození, pohlaví apod.). Hlas mohou mít také dospělé osoby, např. třídní učitel, koordinátor žákovského/studentického parlamentu.

Poznámky:.....
.....
.....

4. Parlament – jeho pravidla a funkce

„Povinností koordinátora školního parlamentu je iniciovat první schůzku, na které připomene roli a kompetence tohoto sdružení. Následně zorganizuje volby zástupců z řad žáků. Na první schůzku pozve vedení školy, které zdůrazní svou podporu školnímu parlamentu. Na prvním setkání je rovněž sestaven harmonogram aktivit a akcí, které bude parlament pořádat v příslušném školním roce. V případě pravidelného setkávání je nutné zařídit, aby byl v rozvrhu vyčleněn vhodný čas a místo pro setkávání školního parlamentu. Žákovský/studentický parlament pro svou práci potřebuje i odpovídající materiální, kancelářské a audiovizuální vybavení, které mu poskytne vedení školy“ [14].

Koordinátor společně s členy stanoví základní funkce školního parlamentu a jeho pravidla. Koordinátor pověří žáky, aby nastudovali různé formy politických parlamentů, senátů, sněmoven a jejich pravidel a fungování. Doporučuje se vytvořit formální dokument, v němž bude jasně stanoveno, jak bude žakovský/studentický parlament fungovat, jednat, hlasovat a rozhodovat o záležitostech, které bude na svých jednáních probírat. Může si vytvořit jednací řád a stanovit jak obecná pravidla, tak např. specifická pravidla, která jeho členové budou dodržovat [14].

Před založením žakovského/studentického parlamentu koordinátor stanoví, jakou roli bude toto školní sdružení zastávat, co bude v jeho kompetencích. S tím následně seznámí členy parlamentu a společně s nimi tyto obecné body upraví dle aktuálních potřeb dané školy, např.: Žakovský parlament bude sloužit jako nástroj třídního učitele pro práci s konkrétní třídou. Školní parlament by si měl vymezit svá práva, ale i povinnosti, za které je zodpovědný.

Školní parlament začne nejlépe fungovat, pokud si jeho členové společně s koordinátorem stanoví první dosažitelný cíl, který začnou co nejdříve realizovat. Dojde tak k upevnění vazeb mezi členy školního uskupení a k automatickému rozdělení rolí a vytvoření menších podskupin. Zvolený projekt by měl být nejlépe krátkodobého

charakteru, aby parlament brzy zažil spokojenost a radost z toho, že se mu jej podařilo splnit. Splnění tohoto cíle skupinu povzbudí a dodá jí sílu a chuť do dalších, náročnějších akcí. Aktivitami školního parlamentu roste povědomí o škole.

Praktický příklad

Mezi startovací projekty a krátkodobé cíle nejčastěji jako koordinátor zařazují diskusi s žáky o tom, jaké materiální vybavení je potřeba zlepšit, obnovit či nakoupit. Jedná se o poměrně snadný projekt, při kterém žáci komunikují s vedením školy nebo s jinými partnery a výsledek je hned vidět a znát. Škola bojovala s absencí Wi-Fi připojení v atriu školy, kde se každou přestávku setkávala spousta žáků, kteří tam svačili u školního bufetu nebo se připravovali na další výuku, pokud měli volnou hodinu, obědovou pauzu apod. Na tento nedostatek upozornil spolužák člena parlamentu a ten jeho nápad prezentoval na zasedání. Žáci tedy podali oficiální žádost na vedení školy formou úředního dopisu, který se tímto naučili psát. Pan ředitel pověřil IT technika a školní atrium bylo velmi rychle zasiťováno.

Takto lze nastartovat činnost žákovského/studentského parlamentu a pomoci žákům/studentům rychle uspět hned po jeho ustanovení. Vše se projeví na pozitivní motivaci, že školní parlament má smysl a své místo na škole.

Praktický příklad

Na jedné střední škole dokonce propojili teorii s praxí a využili svého odborného zaměření pro vybudování studovny. Jednalo se o střední školu stavební, kde byl vznesen požadavek na vybudování studovny. Protože potřebná místnost ve škole nebyla, byl přizván učitel odborných předmětů. Ten návrh studovny zadal jako řešitelský projekt pro 3. ročníky. Ty je zpracovaly ve formě odborné studie o umístění a vzhledu studovny. Poté nastala fáze jednání o nové místnosti se stavebním úřadem, na čemž se rovněž podíleli žáci a hlavně zástupci parlamentu. Poté, co byla studovna vybudována probouráním a

spojením dvou jiných místností, začala sloužit i jako školní knihovna. Ta do té doby fungovala jen na papíře v zastrčeném kamrlíku v nejzazším koutě školy. Členové parlamentu pomohli do studovny nastěhovat regály a zaprášené knihy a studovna se stala velmi živým a navštěvovaným místem, kde se záhy ustanovil i Knižní klub a žáci zde doháněli četbu k maturitní zkoušce.

Praktický příklad

Akcí velkého rozsahu je školní ples. Tuto akci opět spoluorganizuje studentský parlament, a to jeho část, žáci 3.a 4. ročníku. Je to toho z důvodu, že na střední škole je často zvykem navštěvovat taneční kurzy právě ve 2. ročníku. Žáci již tedy mají za sebou taneční přípravu pro tyto příležitosti. Akce má již zaběhnutý řád, a tak toho žáci příliš nevymýšlejí – fungují jako pořadatelé, šatnáři, moderátoři, prodejci losů do tomboly, losují tombolu a po půlnoci mají volný program, který mohou strávit například společenským tancem. Někdy dojde ke spolupráci s kolegy tělocvikáři, kdy žáci nacvičí i nějaký hromadný tanec, který je poté použit jako bod programu. Akce má vysokou oblíbenost, úroveň a je každoročně významnou akcí na škole.

Důležité je, aby si všechny skupiny (žáci, učitelé, vedení školy) smysl vzniku parlamentu. Je vhodné na začátku stanovit cíle, co by se dalo ve škole zlepšit, nalézt priority.

V náplni práce je důležité stanovení cílů: krátkodobých, týdenních, měsíčních nebo celoročních. V průběhu celého školního roku je nutné rozdělení akcí po jednotlivých měsících.

Konkrétní rozdělení akcí v průběhu školního roku může vypadat takto: činnost parlamentu začíná na podzim při organizaci adaptačních kurzů, Barevné podzimní olympiády a pokračuje projektovými dny na zachování českých tradic, např. Dušičky, Mikuláš, vánoční svátky, karneval – spojený s masopustním průvodem. Kromě projektových dnů pomáhá také školní parlament při organizaci dne otevřených dveří na

škole a zápisu do 1. tříd. Následují pomoc při Dni Země, Dni dětí a rozloučení se s uplynulým školním rokem.

V průběhu celého školního roku si mohou žáci připomínat neobvyklé *Světové dny*, které je možno využít jak při výuce, tak i v osobnostní a sociální výchově. Mezi tyto neobvyklé dny patří např.: *Den otců*, *Den jazyků*, *Den zdraví*, *Den manželství* apod. S velkým ohlasem se setkávají i akce, které jsou spojeny s kulinářstvím. Pokud je na škole cvičná kuchyňka, je možno zorganizovat *Dny jídel různých národů*, *Dny zdravé výživy* atd.

Velmi podnětná bývají rovněž setkání s bývalými žáky školy, kteří dosáhli významného úspěchu, ať už v oblasti kulturní, sportovní nebo politické.

Praktický příklad

Na naší škole mají úspěch tematické dny zaměřené na jídla spojená s konkrétním ročním obdobím. Ať již je to období Velikonoc, Vánoc, období masopustu či letní jídla v podobě lehkých zeleninových salátů apod. K těmto příležitostem bývá vyzdobena jídelna a žáci

jednotlivých tříd soutěží o nejoriginálnější nápad při výzdobě. Porota – složená z učitelů a členů parlamentu – hodnotí a vybírá vítěze.

Projekty nemusí být pouze záležitostí školního parlamentu, v České republice existují i různé společnosti, které se snaží podporovat a rozvíjet činnost demokratické výchovy na školách. Jednou z nejznámějších je organizace CEDU – Centrum pro demokratické učení. Tato organizace vypisuje různé projekty, do kterých se mohou přihlásit školy, na nichž funguje školní parlament. Po registraci si škola vybere nejúspěšnější akci, kterou se podařilo jí a jejímu parlamentu zorganizovat, a zašle anotaci projektu. Pokud je jejich projekt vybrán, natočí asi 60sekundové video a veřejnost formou online hlasování vybere nejzajímavější projekty. Zástupci škol jsou společně se zástupci školního parlamentu následně pozváni do Prahy, do Senátu ČR ve Valdštejnském paláci, kde projekty hodnotí porota. Pro ty nejinspirativnější jsou připraveny zajímavé ceny.

Praktický příklad

Po několikaletém působení žákovského parlamentu na škole uskutečňujeme výměnné stáže mezi jednotlivými školami. Zástupci daných školních parlamentů si vymění svá místa na partnerských školách a posuzují a zkouší si práci s jinými žáky, jinými učiteli a porovnávají, jak je která škola vybavena, jak pracuje a spolurozhoduje daný parlament. Po skončení výměnných stáží se všichni scházíme na neutrální půdě a hodnotíme činnost parlamentů na navštívených školách. Závěry, které zde vznikají, společně s doporučením zástupců partnerských škol předáváme vedení školy a pokoušíme se alespoň některé z těchto návrhů realizovat v praxi.

Poznámky:.....

.....

.....

5. Jednací řád parlamentu a memorandum

„Agenda představuje souhrn toho, co je třeba udělat, vyřídit, zařídit. Agenda je také program schůze, porady nebo konference, souhrn témat, o nichž se má jednat. Agendu/program připravuje obvykle předseda školního parlamentu často v součinnosti s koordinátorem. Aby schůze parlamentu měla jasná pravidla a systém, měli by si zvolení členové školního parlamentu na svém prvním zasedání stanovit jednací řád.

Jednací řád je soubor formálních pravidel, jimiž se řídí výbory, skupiny a jednotky. Ve školství se setkáváme s jednacím řádem u jednání spolků, rodičovských rad a školských rad. Uplatnění jednacího řádu je výborná metoda, jak s náležitým respektem vyslechnout názor každého člena skupiny. Důležité je, aby jednací řád vyhovoval principům spravedlnosti a rovnoprávného zastoupení členů. Jde o nástroj upevňující demokratické principy ve skupině. Struktura a délka jednacího řádu školního parlamentu musí být úměrná věku, tedy rozumovým schopnostem členů skupiny“ [15].

Je možné také uzavřít smlouvu – memorandum, mezi školním parlamentem a vedením školy, nebo mezi školním parlamentem a spolkem apod. Memorandum je neformální záznam nějaké skutečnosti nebo jednání.

Poznámky:.....

.....

.....

6. Školní parlament, školská rada a zapsané spolky

Jednou z možností, jak může školní parlament prosazovat své požadavky a podávat podněty vedení školy, je spolupráce se školskou radou.

Co je školská rada?

Při základních, středních a vyšších odborných školách se zřizuje školská rada. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci a studenti a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Školská rada je právně upravena v § 167–168 školského zákona.

Parlament a školská rada

Zástupci školního parlamentu mohou vyjednávat přímo s předsedou školské rady nebo mohou využít právě tu třetinu školské rady, která zastupuje žáky (u nezletilých žáků jejich zákonní zástupci). Pokud probíhá spolupráce mezi školním parlamentem a školskou radou, jedná se především o spolupráci v oblasti školního řádu, koncepčních záměrů rozvoje školy a podnětů vedení školy.

Praktický příklad

Z veřejně dostupných zápisů z jednání školního parlamentu a školských rad lze uvést příklady společných návrhů pro vedení školy:

- pořízení kopírky pro žáky na chodbu školy;
- pořízení nápojového automatu;
- zrušení šatních kójí a pořízení plechových skříněk;
- kamerový systém v prostorách šaten;

- umožnění bezhotovostní platby ve školním bufetu;
- změna sortimentu ve školním bufetu;
- zřízení kolovny;
- zlepšení sociálního zázemí v šatnách pro tělesnou výchovu;
- rozšíření počtu sprch v budově svařovny;
- zajištění prostorů pro slavnostní vyřazení žáků;
- a mnoho dalších.

Další z možností spolupráce školního parlamentu s jiným subjektem je spolupráce se spolkem.

Co je to spolek?

V českém právu je od 1. ledna 2014 spolek zvláštní forma právnické osoby, určená pro samosprávné a dobrovolné sdružení osob vedených společným zájmem. Spolek je právně upraven v § 214–302 občanského zákoníku. Při základních a středních školách běžně vznikají spolky (např. spolek rodičů a přátel školy, spolek rodičů, sdružení přátel školy apod.). Zájmový spolek má jasně deklarovaný cíl a stanovy.

Parlament a spolek

Spolek při spolupráci se školním parlamentem není na rozdíl od školské rady vázán pravomocemi ze školského zákona, je méně formální a na rozdíl od školské rady disponuje obvykle finančními prostředky. Na rozdíl od školské rady pracuje spolek při škole nepřetržitě, čímž se otevírá prostor pro pravidelnou spolupráci.

Praktický příklad

Z veřejně dostupných zápisů z jednání školního parlamentu a spolků lze uvést příklady společných akcí:

- školní ples;

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- vítání nových žáků;
- slavnostní vyřazení absolventů;
- zajištění programu k výročí školy;
- Den Země;
- čtení pro klienty v domově důchodců;
- školní jarmark;
- a mnoho dalších.

Poznámky:.....

.....

.....

7. Evaluace a autoevaluace činnosti školního parlamentu

Názory na činnost školního parlamentu vyjadřují i hosté, které si spolek občas zve ke svým zasedáním. Hosté mohou být ostatní pedagogové, vedení školy, zástupci rodičů a samotní rodiče, samotní žáci. Tím se zvyšuje povědomí o funkci žákovského/studentského parlamentu a zároveň cizí osoby často přinášejí nové pohledy na věci, které již koordinátor i zástupci přehlížejí, tzv. zasvěcená slepost. Koordinátor zase prezentuje výsledky a problémy na pedagogické radě, kde získává zpětné hodnocení od kolegů. Tyto poznatky poté předkládá ve vhodné formě členům parlamentu.

Ukončení činnosti každého spolku obnáší závěrečné zhodnocení. Doporučuje se naplánovat i malou společenskou událost. Příkladem mohou být např. vánoční besídky s rozdáváním drobných dárečků nebo slavnostní uzavření školního roku, které vždy znamená změnu žákovského rozvržení a zastoupení uvnitř spolku. Vhodné je poděkovat za práci a využít tuto akci k rozloučení s odcházejícími členy parlamentu, jimiž jsou studenti 9. ročníků na ZŠ a maturitních ročníků na SŠ. Dále připomenout nový začátek příštího školního roku a naznačit, jaké novinky a vylepšení budou členy spolku čekat

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

v novém období. Bývá zvykem připravit i krátkou prezentaci úspěchů, kterých parlament za své funkční období dosáhl. Samostatný a schopný školní parlament si tuto událost dokáže zorganizovat ve své režii pod vedením koordinátora, který ovšem velkou část přípravy i průběhu nechává na žácích. Doporučuje se také měnit způsob a místo oslavy (sportovní zápolení, např. minigolf, raut ve školní jídelně, grilování na školním hřišti, oslava v čajovně apod.). Od vedení školy se očekává i finanční podpora pro uskutečnění této akce. Samozřejmostí jsou fotografie z oslavy, které slouží k propagaci činnosti spolku i pro osobní potřeby (vytištění společné fotografie všech členů parlamentu).

Poznámky:.....
.....
.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

8. Výstupy z OP VVV a OP VK

Níže uvádíme přehled projektů z operačních programů, které se zabývaly podobným tématem jako tato skripta – demokracie, volby, žákovský parlament. V části pro žáky může koordinátor použít podklady, které jsou určeny pro žáky základní školy. Část pro koordinátory obsahuje projekty týkající se vzdělávání koordinátorů.

Žáci

Název a číslo projektu: Škola pro život, CZ.1.07/1.4.00/21.2920

Anotace: Sada je zaměřena na téma stát a právo a s ním spojené pojmy. Materiály jsou podporou výkladu vyučujícího, zároveň obsahují úkoly pro žáky. Některé procvičují formou hry.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/120817>

Název a číslo projektu: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, CZ.1.07/1.4.00/21.2315

Anotace: Prezentace zpracovávají část učiva Výchova k občanství v 7. ročníku. Protože žáci naší školy nemají do VKO učebnice, pomáhají jim prezentace k větší názornosti při probírání učiva a současně si podle nich provádějí zápis do sešitu. Zahrnutý jsou kapitoly Kam patřím, Já a společenský systém, Já a okolní svět, Globální problémy lidstva a Já a hospodaření.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/128784>

Název a číslo projektu: Modernizace školy pomocí digitálních technologií, CZ.1.07/1.4.00/21.3796

Anotace: Sada slouží pro výklad probíraného učiva. Žáci mají v digitálních učebních materiálech vloženo i cvičení na procvičení. DUM – ústava – test slouží k ověřování osvojeného učiva.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/91693>

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

Název a číslo projektu: **Interaktivní škola Kelč**, CZ.1.07/1.4.00/21.3484

Anotace: Jednoduché, pomocné a procvičovací materiály do hodin občanské výchovy na základních školách pro SMART tabule. Zaměřujeme se především na problematiku státu, osobnosti člověka a významné (sváteční) dny v průběhu kalendářního cyklu roku.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/140116>

Název a číslo projektu: **Škola pro 21. století**, CZ.1.07/1.4.00/21.3066

Anotace: Prezentace v této sadě žáky seznamují a zároveň jim vysvětlují pojmy – výše uvedená klíčová slova, dále žáci umějí vyjmenovat globální problémy, pravomoci prezidenta a vlády, užívají základní pojmy z oblasti moci zákonodárné. Také popíšu a dokážou vysvětlit, na jakých principech funguje sekta. Seznamují se s hlavními světovými náboženstvími.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/62595>

Název a číslo projektu: **Škola pro život**, CZ.1.07/1.4.00/21.3608

Anotace: Sada obsahuje pracovní listy, které jsou určeny pro jednotlivce, lze je použít jako samostatnou práci při úvodu do tématu i pro opakování. Rozvíjejí logické myšlení.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/117273>

Název a číslo projektu: **Zahrada jazyků**, CZ.1.07/1.4.00/21.1789

Anotace: Sada je zaměřena na kompetence sociální a personální, k řešení problému a komunikativní. Při opakování látky se žáci seznámili s textem. Řešili otázky a úkoly. Součástí sady jsou pracovní listy.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/14071>

Název a číslo projektu: **Model respektujícího žákovského parlamentu**, CZ.1.07/1.2.00/14.0027

Anotace: Cílem projektu bylo zavedení efektivně fungujícího žákovského parlamentu na základní školy, který cíleně a záměrně vychovává žáky ke vzájemné toleranci a

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

respektu, k obraně lidských práv a k mezikulturní citlivosti a vede k podpoře integrace sociokulturních menšin do života školy.

Během projektu byl vytvořen ucelený systém podpory pro žákovské parlamenty na základních školách, který doposud v ČR chyběl. Soubor podpůrných nástrojů byl cíleně zaměřen na rozvoj dovedností a znalostí jak žáků, tak učitelů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Project/Detail/1810>

Název a číslo projektu: **Žákovské parlamenty s.o.s.**, CZ.1.07/1.1.00/14.0075

Anotace: Program, který pomáhá žákům zlepšovat prostředí školy. Obsahuje příručku pro učitele, 8 žákovských sešitů pro mapování jednotlivých oblastí a formulář pro vkládání příkladů k jednotlivým oblastem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/52018>

Název a číslo projektu: **Pestrá škola**, CZ.1.07/1.4.00/21.2103

Název a číslo projektu: Vytvořená sada se zaměřuje na získávání, třídění a zpracování informací z různých oblastí občanské společnosti. Věnují se Ústavě ČR, základním lidským právům, finanční gramotnosti, vlivu médií na člověka, rodině.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/113007>

Název a číslo projektu: **EU peníze pro SŠ pro sluchově postižené**, CZ.1.07/1.5.00/34.0712

Anotace: Sada je zaměřena na základní informace o České republice a vztah ČR a Evropské unie. Žáci se seznámí se systémem fungování státu. V jednotlivých souborech jsou vysvětlovány důležité pojmy jako demokracie, právo, moc zákonodárná, výkonná a soudní. Žáci se dále seznámí s postavením České republiky v rámci Evropské unie a s fungováním Evropské unie. Učivo si žáci mohou procvičit v mnoha cvičeních, doplňovačkách a jiných aktivitách, které jsou součástí digitálních učebních materiálů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/7767>

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název a číslo projektu: **Moderní škola Letohrad**, CZ.1.07/1.4.00/21.2584

Anotace: Sada je zaměřena na vyvození a vizualizaci učiva. Sada také slouží k opakování probíraného učiva. Součástí sady jsou pracovní listy, které vedou k osvojení a ověření probírané látky.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/143968>

Název a číslo projektu: **Učíme se vzájemně**, CZ.1.07/1.4.00/21.0138

Anotace: Člověk a společnost, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/141325>

Koordinátoři

Název a číslo projektu: **Podpora mezioborových studií a inovací studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci**, CZ.1.07/2.2.00/28.0091

Anotace: V tomto předmětu se seznámíte s průběhem evropské integrace tak, abyste pochopili základy, na kterých je současná Evropská unie postavena, a procesy, které ji v průběhu dějin formovaly. Kurz začíná krátkým úvodem do samotné ideje evropské jednoty, neboť tato myšlenka je v evropských dějinách trvale přítomná. Pozornost ale bude především věnována jejímu vývoji ve 20. století. Krátce se zastavíte u meziválečných plánů na evropskou integraci a poté se zaměříte na evropské sjednocování po druhé světové válce. Poválečné období je rozděleno do šesti etap, které jsou ohraničeny zásadními mezníky.

Přihlašovací jméno: edis-opvk

Heslo: opvk2015

Literatura a film bez hranic: dislokace a relokační v pluralitním prostoru

CZ.1.07/2.3.00/20.0150

Anotace: Monografie je souborem textů, které reflektují vztah mezi českou společností a politikou, je to vztah ukazující určité napětí a vyjevující, že Češi politiku odmítají. Kniha naznačuje, že jednou z cest k nápravě tohoto stavu je větší zapojení občanů

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

do politiky, zejména komunální. To, že angažovanost je smysluplná, se dokazuje na případu občanského aktivismu v Praze 11.

Jedna kapitola se věnuje aktuálním problémům české politiky, zejména ústupu parlamentních stran a jejich nahrazování marketingově založenými projekty. Další části poskytují analýzu české společnosti v kontextu střední Evropy a pohled na debatu ohledně tzv. českého údělu a postavení země v rámci Evropy, respektive Evropské unie. Součástí knihy jsou rovněž pohledy na nejnovější události, zejména posledních dvou let. Českou společnost poznamenávají a ovlivňují takové události jako první přímé prezidentské volby, předčasné sněmovní volby v roce 2013, pád Nečasova kabinetu atd. Poslední kapitola je pak věnována vztahu a paralelám mezi politikou a fotbalem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/49848>

9. Závěrečné ověření znalostí

1. Základní funkce parlamentu a jeho náplň stanovuje:
 - a. sám koordinátor
 - b. členové školního parlamentu
 - c. koordinátor společně se členy školního parlamentu

2. Jak se jmenuje člověk, především z řad pedagogů, který dohlíží nad chodem školního parlamentu?
 - a. koordinátor
 - b. kooperátor
 - c. operátor

3. Co je spolek?
 - a. zvláštní forma právnické osoby, určená pro samosprávné a dobrovolné sdružení osob vedených společným zájmem
 - b. právní forma pro sdružování osob zejména za účelem podpory svých členů (dříve nazýváno společenstvo)
 - c. sdružení dvou nebo více podnikatelů

4. Rodiče a žáci mají právo zvolit školskou radu v jakém poměrném zastoupení?
 - a. polovinu
 - b. čtvrtinu
 - c. třetinu
 - d. pětinu

Seznam použité a doporučené literatury

- [1] BEZCHLEBOVÁ, Maria. Kurikulární reforma a společenskovední vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro střední odborné vzdělávání. In: *Výchova k demokratickému občanství a vzájemné toleranci v multikulturní společnosti: sborník příspěvků z 11. ročníku Letní školy „Výchova k demokratickému občanství a vzájemné toleranci v multikulturní společnosti“*. 1. vyd. Editor Miroslav Dopita, Antonín Staněk. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004, ISBN 80-244-0952-6.
- [2] BRANDER, Patricia, Peter KRAPF a Wiltrud WEIDINGER. *Kompas: manuál pro výchovu mládeže k lidským právům*. Vyd. 1. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Eva Potužníková, Martin Potužník. Praha: Argo, 2006, Edice pedagogické literatury. ISBN 80-720-3827-3.
- [3] BRETT, Peter, Pascale MOMPOINT-GAILLARD a Maria Helena SALEMA. *Jak mohou všichni učitelé podpořit výchovu k občanství a lidským právům: rámec pro rozvoj kompetencí*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-5947-4.
- [4] Centrum občanského vzdělávání FHS UK. *Kompetence pro demokratickou kulturu*. Praha, 2017.
- [5] FRONĚK, Jan, Eliška BUCVANOVÁ a Karel KARAFIÁT. *Žákovský parlament na prvním stupni: pomocník pro koordinátora parlamentu*. Praha: Gemini, o. s., 2013. ISBN 978-80-905293-9-7.

- [6] GOLLOB, R., KRAPF, P., WEIDINGER, W. *Vzděláváním k demokracii. Podklady pro učitele k výchově k demokratickému občanství a k výchově k lidským právům*. Brno: MU, 2012.
- [7] GOLLOB, Rolf a Peter KRAPF. *Výuka demokracie: sbírka modelových situací pro výchovu k demokratickému občanství a lidským právům*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-6089-0.
- [8] HAZLBAUER, Tomáš, Kamila PETROVSKÁ a Filip HOTOVÝ. *Žákovský parlament I*. Praha: Gemini, o. s., 2012. ISBN 978-80-905293-1-1.
- [9] *Politika do školy patří: metodický materiál pro učitele*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-5927-6.
- [10] *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, ISBN 80-211-0372-8.
- [11] O'SHEA, Karen. *Slovník pojmů k výchově k demokratickému občanství: výchova k demokratickému občanství 2001–2004: rozvoj vzájemného porozumění*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5818-7.
- [12] PIŤHA, Petr. *Úvod do výchovy k občanství: knížka pro učitele a veřejnost*. Praha: Aved, 1992.
- [13] SUCHOMEL, Jan. *Žákovský parlament jako nástroj výchovy k demokracii*. Brno, 2017, 62 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra občanské výchovy. Vedoucí bakalářské práce doc. RNDr. Svatopluk Novák, CSc.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- [14] Skripta Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ. *Systemcontrol* [online]. 2012 [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: http://www.systemcontrol.cz/download/VP2_skripta_aktual.pdf
- [15] Skripta Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na SŠ. *Systemcontrol* [online]. 2012 [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: http://www.systemcontrol.cz/download/VP3_skripta_oprava.pdf

Obrázky použité ve skriptech jsou pouze ilustrační a byly zakoupené s autorskými právy.

Toto dílo [Modul pro vedoucí pedagogické pracovníky – skripta] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>